

„Vstal jsem, abych odnesl zbytky po kouřícím kolegovi...”

Ladislav Hejdánek

◆ fejeton, česky, vznik: 1972/1974? ◆ poznámka: postřehy z Památníku národního písemnictví

◆ feuilleton, Czech, origin: 1972/1974?

„Vstal jsem, abych odnesl zbytky po kouřícím kolegovi...” [1972]

Vstal jsem, abych odnesl zbytky po kouřícím kolegovi, který právě odešel. Denní vrátná to pozorovala s nelibostí. Měla sice už za dvacet minut odejít pár kroků vedle, do svého erárního bytu, ale situace jí nedala.

„Máte mu to říct. Proč si to po sobě neuklidí sám? To dělá každej den. Ať si kouří v tý své kapli, tam je sám. Tady nám nasmrdí a ještě po sobě ani ten popel neuklidí. Já bejt vámi, tak mu to řeknu. „

„A proč jste mu to neřekla, paní Morávková? Byla jste tady stejně tak jako já. „

Což nebylo tak docela pravda. Byla tam víc než já. Já jsem Chválu zastihl vlastně už na odchodu, jak jsem se vracel z první obchůzky. To už nekouřil. Všechny ty vajgly a tu hromádku popela tam nadělal právě v její přítomnosti. Ale nechtěl jsem jí to připomínat. Věděla to sama nejlíp.

„Co já bych mu to říkala. Mně to už končí, a v tom smradu tu budete vy, ne já. Kdyby to udělal za mě, tak bych mu to řekla, to se nebojte. „

Nebál jsem se. Dobře vím, že to každému dovede říci od plic, dokonce i úředníkům, i hospodářské vedoucí, jíž je podřízena služebně. Ale vždycky si hájí jen to své. Prostě soukromník. Kdyby kouřila, asi by po soběpopel odklízela, ale určitě ne proto, abych tu já nebyl ve smradu.

Morávková vstala a zesílila hlasitost nějakého uhozeného televizního programu.

„To si sem přijde večír co večír, telefonuje všem známejm, hulí přitom, jako by cigaretu dva dni neviděl, a ještě zavírá televizor. Vono mu to vadí, pánovi. Ale že nám vadí to jeho telefonování a to jeho hulení, na to kašle. „

Nemělo smysl se s ní přít. Je to už stará ženská, a bylo s ní těžko vyjít, i když byla ještě mladší. Aspoň si to myslím, znám ji teprve dva roky, co tu v noci hlídám. Ale to se pozná docela dobře, dopředu i dozadu. Víam, co od ní mohu čekat. Ale svým způsobem je i dobrosrdečná. Alespoň dovede být. Někdy. Sama je z obchodu a vzala si řezníka: vdala se z obchodu do obchodu. A tam člověk musí být jako ostříž, ale svým způsobem taky k lidem. No a to jí zůstalo dodnes, i když už dávno řeznictví nemají a i když je tomu už tři roky, co jí muž umřel. Stále ještě je je jako ostříž, a protože na všechno už nestačí, hlídá si hlavně svoje. A tu a tam je taky k lidem, když to moc nestojí. Možná, že pro vylepšení svědomí, možná že ze starého zvyku. Je taky tak trochu obchod.